

28.3.2017

Julkinen

Työeläkesektorilla muutosten vuosi, vahinko- ja henkivakuutuksissa kilpailu asiakkaista kiristyy

Kirjoittaja: Samu Kurri, osastopäällikkö

Yksityisen sektorin työeläkelaitoksia koskeva vakavaraisuusuudistus astui voimaan vuoden 2017 alussa. Uusi vakavaraisuuskehikko huomioi aiempaa tarkemmin ja kattavammin eläkelaitosten riskit. Vakavaraisuusuudistuksella ei ole keskimäärin kovin suurta vaikutusta eläkelaitosten riskinkantokykyyn. Sen sijaan eläkeuudistuksessa sovittu osaketuottosidonnaisuuden asteen nosto siirtää osakeriskiä entistä enemmän yksittäisiltä eläkelaitoksilta koko järjestelmän vastuulle, mikä mahdollistaa eläkelaitoksille suuremman sijoitusriskin oton.

Sijoitusvuosi 2016 oli kaksijakoinen. Ensimmäinen vuosipuolisko oli vaikea, mutta loppuvuoden aikana tilanne kohentui. Työeläkelaitosten vakavaraisuus vahvistui toisella vuosipuoliskolla, kun sijoitusten tuotot ylittivät vakavaraisuusvaatimuksen. Eläkelaitosten painotettu sijoitustuotto ylitti tuottovaateen vuositasolla jo viidennen kerran peräkkäin. Kasvanut riskinotto näkyy riskiperusteisen vakavaraisuusrajan nousussa, joka on nyt korkeimmalla tasollaan 2010-luvulla.

Finanssivalvonta antoi maaliskuun 2016 alussa työeläkeyhtiöille ohjeet periaatteista, joiden mukaan työeläkevakuutusyhtiöiden tulee toimia kun ne tarjoavat työkyvyttömyysriskin hallintaan tähtääviä palveluita asiakkailleen. Ohjeet parantavat työeläkevakuutusyhtiöiden toiminnan, kilpailun ja varojen käytön valvottavuutta sekä edistävät toiminnan kilpailuneutraliteettia.

Henki- ja vahinkovakuutusyhtiöitä koskevat Solvenssi II -vakavaraisuussäännökset tulivat voimaan vuoden 2016 alusta. Uuden sääntelyn myötä vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuden laskentakehikko muuttui markkinaehtoiseksi, ja sekä taseen varat että velat arvotetaan käypään arvoon. Markkinaehtoisuuden seurauksena yhtiökohtaiset vakavaraisuusvaatimukset vaihtelivat vuoden 2016 aikana melko paljon.

Koko sektorin tasolla sekä henki- että vahinkoyhtiöiden vakavaraisuus säilyi hyvänä. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen EIOPA toteutti vakuutusyhtiöille stressitestit, jotka Finanssivalvonta laajensi kaikille suomalaisille Solvenssi II -sääntelyn piirissä oleville vakuutusyhtiöille. Testissä arvioitiin niiden vakavaraisuutta kahdessa heikon kehityksen skenaariossa. Yhtiöt selvisivät stressitestistä hyvin.

Henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden sijoitustuotot olivat vuonna 2016 hyvät. Henkivakuutusyhtiöiden riskiprofiileissa on merkittäviä eroja, mikä näkyi myös niiden sijoitustuotoissa. Korkokäyrän tasaisuudesta johtuen korkosijoitusten duraatio säilyi lyhyenä vakuustekniseen vastuuelkaan verrattuna.

Henkivakuutusten uusmyynti väheni merkittävästi vuonna 2016. Yhtiöiden maksutulo laski edellisestä vuodesta yli neljänneksellä. Maksutulon merkittävä lasku sekä laskun kohdistuminen keskimääräistä kannattavampiin tuoteryhmiin edellyttää yhtiöiltä tarkkaa kuluseurantaa. Vahinkovakuutusyhtiöillä maksutulon kasvu on ollut pysähdyksissä vuoden 2015 alusta lähtien. Tähän on todennäköisesti vaikuttanut ulkomaisten toimijoiden tulo markkinoille ja lisääntynyt hintakilpailu.

Kokonaisuudessaan toimintaympäristön muutokset ovat suuria. Asiakkaiden tarpeet ja toimintatavat muuttuvat. Digitalisaation avulla tehostetaan toimintaa, kehitetään toimintatapoja sekä uusia palveluja ja tuotteita. Nämä edellyttävät investointeja sekä henkilöstön kouluttautumista uusiin tuotteisiin ja työtapoihin.

- [Työeläkejärjestelmässä muutosten vuosi](#)
- [Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuus hyvällä tasolla](#)
- [Vahinkovakuutussektorin Solvenssi II -vakavaraisuus hyvä](#)
- [Suomalaiset vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt selvisivät hyvin stressitestissä](#)
- [Keväällä julkistetaan ensimmäiset vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuuskertomukset](#)